

DATUM
2020-09-21DIARIENR
2020/107-4ERT DATUM
2020-05-25ER BETECKNING
S2020/040542/SOFRegeringskansliet
Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Utökad målgrupp för Allmänna arvsfonden, Ds 2020:9

Tillstyrker att äldre blir målgrupp

Statskontoret tillstyrker förslaget att Allmänna arvsfondens ändamål breddas till att även främja verksamhet för målgruppen äldre personer. De skäl som promemorian tar upp för förändringen är enligt Statskontoret rimliga. Sammantaget delar Statskontoret bedömningen i promemorian att det inte längre finns några finansiella begränsningar att utöka målgruppen och att nyttan med Allmänna arvsfonden skulle öka om målgruppen breddas. Fler och fler äldre gör att behovet av stöd till äldre ökar, fondens medel skulle komma fler till del, fler skulle lämna kvarlåtenskap till fonden och fler organisationer skulle söka medel från fonden.

Vi vill dock påpeka att det är en brist att Socialdepartementet i arbetet med utredningen inte har inhämtat synpunkter från befintliga målgrupper; funktionshinderrörelsen eller barn- och ungdomsorganisationer.

Tillstyrker att hela fondens tillgångar ska beaktas

Statskontoret tillstyrker förslaget att beakta hela fondens tillgångar när regeringen ska besluta hur stor del av tillgångarna som kan betalas ut nästkommande år. Vi delar bedömningen i promemorian att den stora värdeökning som skett av fonden varje år gör detta möjligt. För 2020 och några år framöver finns risk att avkastningen blir lägre men vi bedömer inte att avkastningen skulle bli så låg att detta hindrar att tillstyrka förslaget. Vi tillstyrker även att regeringen anger beräknad nivå för de två därefter följande åren.

Båda förslagen handlar om att öka effektiviteten och legitimiteten hos fonden – att man använder de medel som finns och att det finns möjlighet att planera genom att beräkna utbetalningar på två och tre års sikt.

Avstyrker att bara en tiondel får gå till äldre

Statskontoret avstyrker förslaget om att högst 10 procent av beslutade medel får fördelas till projekt för äldre personer. Arvsfondsdelegationen bör ha möjlighet att fördela mer medel om den bedömer att behovet av projekt för äldre personer och inkomna projektansökningar motiverar en höjning.

Statskontoret anser att det är viktigt att undvika att angelägna projekt för nuvarande målgrupper trängs undan av projekt för äldre. Men att sätta en absolut gräns på 10 procent innebär att man inte tar hänsyn till behovet av projekt för äldre personer. Den målgruppen får då generellt lägre prioritet än nuvarande grupper. Om det är avsikten bör regeringen mer tydligt motivera varför det är så.

Tillstyrker krav på god kunskap om äldre personer

Statskontoret tillstyrker förslaget att kvalifikationskraven för Arvsfondsdelegationens ledamöter utökas till att även omfatta god kunskap om den nya målgruppen äldre personer. Statskontoret anser att de ökade kvalifikationskraven är givna till följd av den nya målgruppen.

Statskontoret tillstyrker även att använda begreppet funktionsnedsättning istället för funktionshinder. Funktionshinder används numera vid hinder i miljön för dem med funktionsnedsättning, inte om personer.

Generaldirektör Annelie Roswall Ljunggren har beslutat i detta ärende. Biträdande utredningschef Hanna André och utredare Maria Karanta, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Annelie Roswall Ljunggren

Maria Karanta